

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN
HAKLARINI İNCELEME KOMİSYO-
NU ÜYELERİNDEN KURULU KARMA
KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ**

1'inci Toplantı

26 Ekim 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır 'ın, görev süreleri sona eren kamu başdenetçisi ve denetçilerinin seçiminin yapılmasına ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal 'ın, kamu denetçiliği görevinde liyakatın esas olması gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan 'ın, kamu denetçiliği görevinde liyakatın esas olması gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar 'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal 'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in, kamu denetçilerinin tarafsız ve bağımsız olmasının önemli olduğuna ilişkin açıklaması

IV.- ALT KOMİSYON

A) ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.- Kamu denetçi adaylarını belirlemek üzere alt komisyon kurulması

V.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Kamu başdenetçisi adaylarının dinlenmesine ilişkin karar

VI.- KARMA KOMİSYONLAR

A) KONU

1.- Kamu başdenetçisi adaylarının dinlenmesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
ÜYELERİNDEN KURULU KARMA KOMİSYON
GÖRÜŞÜLEN KONULAR
1'inci Toplantı
26 Ekim 2016 Çarşamba

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon saat 09.17'de açıldı.

Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır, görev süreleri sona eren kamu başdenetçisi ve denetçilerinin seçiminin yapılmasına ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal,

Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan,

Kamu denetçiliği görevinde liyakatın esas olması gerektiğine,

Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili İsmail Bilen, kamu denetçilerinin tarafsız ve bağımsız olmasının önemli olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kamu denetçi adaylarını belirlemek üzere bir alt komisyon kurulması kabul edildi.

Kamu başdenetçisi adaylarının dinlenmesi kabul edilerek, kamu başdenetçisi adayları,

Şeref Malkoç,

Ayhan Özkan,

Hasan Şahin,

Dinlendi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 10.12'te toplantıya son verildi.

26 Ekim 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 09.17

BAŞKAN : Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail BİLEN (Manisa)

SÖZCÜ: Canan CANDEMİR ÇELİK (Gaziantep)

KÂTİP: Ramazan CAN (Kırıkkale)

BAŞKAN – Hayırlı sabahlar, hoş geldiniz.

Öncelikle, bu kadar erken saatte hepinizi buraya davet ettiğim için kusura bakmayın. Gündem çok yoğun, farklı farklı komisyonlarda hepimizin görevleri var. Onun için biraz günü değerlendirelim dedik ve erken davet ettik. Hepinize ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli basın mensupları ve kıymetli katılımcılar; toplantı yeter sayımız vardır.

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyonun 26'ncı Dönem 3'üncü Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın, görev süreleri sona eren kamu başdenetçisi ve denetçilerinin seçiminin yapılmasına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından 27 Kasım 2012 tarihinde kamu başdenetçisi, Karma Komisyonumuz tarafından da 28 Kasım 2012 tarihinde 5 kamu denetçisi seçilmişti. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 14'üncü maddesi gereğince başdenetçi ve denetçilerin görev süreleri dört yıldır. Şu hâlde görev sürelerinin sona ermesi nedeniyle 6328 sayılı Kanun'un 11 'inci maddesi hükümlerine göre tekrar seçim yapılma ihtiyacı doğmuştur. Söz konusu hüküm gereğince, görev sürelerinin bitmesinden doksan gün önce durum Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilir. Kamu Denetçiliği Kurumunun 18/08/2016 tarihli ve 6298 sayılı yazısı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gerekli bildirim yapılmıştır. Yapılan bildirimin ardından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca adaylık koşulları ve başvuru süresi Resmî Gazete'de ilan edilir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19 Ağustos 2016 tarihinden itibaren tatile girmesi nedeniyle ilan süresi durmuş ve 1 Ekim 2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmî Gazete'de ilan yayınlanmıştır. Başdenetçi veya denetçi olmak isteyenler Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak 17 Ekim 2016 Saat 17:00'a kadar başvuruda bulunmuştur.

Kamu Başdenetçisi olmak için 4 kişi ve kamu denetçisi olmak için 67 kişi olmak üzere toplam 71 aday adayının başvuru evrakları Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından 19 Ekim 2016 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilmiştir. Başvuranların Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 10'uncu maddesinde sayılan şartlar arasından (e) bendi uyarınca herhangi bir siyasi partiye üye olup olmadıkları hususunda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından, (d) ve (f) bentlerinde yer alan kamu haklarından yasaklılık ve mahkûmiyete ilişkin şartları taşıyıp taşımadıkları hususunda

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

ise Adalet Bakanlığından aynı gün yazılı bilgi istenmiştir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından ilişkin cevap geldi. İlgili cevabı bugün kuracağımız alt komisyona havale edeceğiz biraz sonra.

Adayların tanıtım bilgileri ve öz geçmişleri bastırılarak kitapçık halinde bütün üyelerimize dün dağıtılmıştır. Elinize ulaştı sanıyorum.

Bugünkü gündemimize geçerken, değerli üyelerimiz, dilerseniz gündemin maddelerine geçmeden önce dilek, temenni ve seçim süreci, çalışma usul ve esaslarımızla ilgili değerlendirme yapmak isteyen arkadaşımız, değerli milletvekilimiz varsa kendilerine süre verelim, görüşlerini alalım ondan sonra gündemimize devam edelim.

Söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, kamu denetçiliği görevinde liyakatın esas olması gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkan.

Değerli milletvekilleri, basın mensupları; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli Başkanımızın doyurucu açıklamalarını hep birlikte dinledik. Mevzuata da baktığımız zaman, gerçekten, bu tür otoriter, bağımsız kurum ve kuruluşlar siyasetten arındırılmış, yozlaşmaya yol verilmeyecek, kayırmacılığa yol verilmeyecek esas yöntem üzerine kurulmuştur.

Şimdi, biz yozlaşmaya baktığımız zaman, gerçekten, yozlaşma kalitesizliği, verimsizliği getirir. Bağımsız, bu şekildeki insan hakları otoritelerinin, kurumlarının ve kuruluşlarının yozlaşmadan arındırılması lazım. Yozlaşmadan da arındırılmasının temel koşulu, liyakat esaslarına göre olması lazım. Eğer biz bu kurumlarda liyakat, bilgi ve beceriyi esas almazsak, partizancılığı esas alırsak, eş dost akrabayı esas alırsak gerçekten, demokrasimizin, insan haklarının, hukuk devletinin gelişmesinin önüne set çekmiş oluruz. Eğer biz demokrasimizin, insan haklarının, toplumdaki millî dayanışma ve birleşme ruhunun gelişmesini, ilerlemesini istiyorsak partizanca davranışlardan öteye, liyakat esaslarına göre, bilgi ve beceriye göre insanları seçmemizde, tavsiye etmemizde, önermemizde toplum olarak hepimizin yararı var. Şimdi, liyakat esaslarına göre hareket etmememizin... Biz hep birlikte -sizler de hepiniz bulunuyordunuz- çoğu arkadaşlarımız burada 15 Temmuzdaki darbe felaketini yaşadık. Eğer partizanca yozlaşmalar... Liyakat esaslarını biz bir tarafa atarsak gerçekten, demokrasimizden de insan haklarından da daha da geriye gideriz.

Benim sayın heyetinizden ve tüm milletvekilli arkadaşlarımdan istirhamım şu: Bu tür kurumların partisi olmaz. Bu tür kurumlara toplumun, 72 milyon insanımızın, hepsinin ihtiyacı var, ekmek su gibi ihtiyacı var. Yani, çünkü bu tür bağımsız otoriteler... Biz niçin A partisi, B partisi veya C partisini veya A cemaati, B cemaati, vesaire cemaatlerden birini niye tercih edelim veya seçmeye çalışalım? Bunu yaptığımız andan itibaren demek ki orada bir avantajımız olacak veya bir beklentimiz olacak. Biz eğer gerçekten bu tür kurumlardan bir avantaj veya beklenti içerisine girmeyeceksek liyakatin dışında başka bir sebep ve seçenek aramamamız lazım.

Evet, dün bize gönderdiniz, okuduk ama, Değerli Başkanım, siz de hukukçusunuz. Sizlerle birlikte meslekten karşıklı davalarımız var, hâlen devam ediyor. Bu da hayatın ayrı...

BAŞKAN – Devam etmiyor, avukatlık yapmıyorum ben. Dolayısıyla, benim için devam etmiyor. Benden sonra kimle anlaşırsa onunla devam ediyor.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Neyse, yani, bu kanuna...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Beyefendinin devam ediyor herhâlde.

BAŞKAN – Yasa gereği devam etmiyor, bende devam etmiyor. Muhtemelen sayın vekilimde de devam etmiyor. Eşi avukat olduğu için eşinde devam ediyor olabilir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım düzeltti zaten.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, burada biz sayın başkanla kanuna karşı hileyi mesleki yaşamımızda, milletvekili olmadan önce o davalarda çok güzel tartıştık. Yani, kanuna karşı hile nasıl olur, kanuna karşı hileyi engellemek... Diyeceksiniz: “Neydi bu konu?” Bu konu bir miras davasıydı çünkü bu tür hileler kanuna karşı hileler olduğu için o anlamda söyledim, kusura bakmayın Başkanım.

BAŞKAN – Kusura bakacak bir şey yok. Ben iyi bir avukat olduğumu düşünüyorum. Yirmi beş yıl avukatlık yaptım, dosya devam ediyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, bir şey söylemedim.

BAŞKAN – Onu buraya getirmenizin de pek bir şeyi yok ama siz adliyelere çok seviyorsunuz, çok sık adliyelere gidiyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama bir izin...

BAŞKAN – Ben milletvekili olduktan sonra adliyelere çok gitmedim, sadece mazbatamı almaya gittim mesleğe olan saygımdan dolayı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir izin verirsiniz...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Hâkim odalarına kadar gidiyor beyefendi.

BAŞKAN – Biz gündemimize geçelim Sayın Vekilim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir dinlerseniz...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Geçen bir hâkimin odasında yakalanmış, hâkimi etkilemeye çalışırken yakalanmış.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hukuka aykırı delillerle ilgili yani iyi niyetle ilgili, hakkın suiistimal edilmemesiyle ilgili o örneği verdim. Yani, burada baktığımız zaman, bize dağıttığınız arkadaşların aşağı yukarı hepsi belirli bir siyasi partinin üyeleri. Yani, bu hukukun dolanmasıdır Değerli Başkanım. Bu iyi niyet değil, bu, hakkın suiistimalidir. Bu arkadaşların, biraz önce okudunuz “siyasi partiyle bağının olmaması” ile işte “Yargıtaydaki liste”. Doğru.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ne mahsuru var? Söylediğiniz şey siyasete...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, bakın, ben sizi dinleyeceğim. Böyle tek tek laf atarsanız... Öncelikle bu dinlemeyi bilmemiz lazım değerli arkadaşlar, sizden istirham ediyorum.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ama saçma sapan konuşmanın da bir anlamı yok.

BAŞKAN – Mahmut Bey, benim önümdeki metinde “beş dakika” demiştik, ben nezaketen hiçbir şey okumadım. Onun için bitirerseniz çok memnun olurum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum Değerli Başkanım, bitiriyorum zaten.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bu kadar saçma sapan, birbirinden kopuk konuları burada...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, bitiriyorum Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, bitiriyoruz.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Kimdir bu kişiler yani biz bunu bilmiyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, bize bildirdiğiniz listedeki arkadaşların tamamı müracaata kadar belirli bir siyasi partinin üyesi.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bunun konuyla ne alakası var yani?

BAŞKAN – Benim iyi bir avukat olduğumu anlatmak istedi herhâlde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu kurumda da ayrı bir kadrolaşma olacak. Bu kuruma aslında biz “bağımsız denetici” diyoruz. Bağımsızlık, deneticilik ruhundan uzaklaşmış olacak ki onun için insan hakları için, hukuk devleti için, demokrasi için partizan kayırmacılık yerine liyakat, bilgi ve donanım, liyakat esaslarına göre herkesin tercih yapmasını istirham eder, hepinize saygı ve hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Mahmut Bey, Sayın Vekilim; ehliyet ve liyakat konusundaki sözlerinize katılıyorum ve değerli buluyorum. Onun dışında, biraz evvel sunumda anlattım, bu kuruma başdenetçi veya denetçi olarak müracaat etmek için resmî ilanlar yapıldı, herkes buraya müracaat edebilir. Edenler içerisinde siyasi partiye üye olmaması gerektiğine dair madde var, bunu da okudum. Edenlerin geçmişini bir gecede nasıl araştırdınız onu da bilmiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gönderdiğinizde yazıyor. Ben araştırmadım ki yazıyor hanımefendi.

BAŞKAN – Bu müracaat eden kişilerin içinde AK PARTİ üyesi mi var, öyle mi yazıyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E tabii, buyurun, bakın.

BAŞKAN – 67 tane üye adayımız içerisinde böyle bir şey yok. Lütfen, bu konuda fazla siyaset yapmaya da gerek yok. Kurum değerli bir kurum, önemli bir kurum ve geçtiğimiz süreçte...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, burası siyaset yeri. Burada siyaset yapmayacağız nerede yapacağız ya? Ben liyakati aramayacağım da, partizancılığa karşı çıkmayacağım da nerede çıkacağım?

BAŞKAN – Mahmut Bey, Sayın Vekilim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, özür dilerim, okuyarak geleyim: “Kanun etiği çıkmazı, kayırmacılık.” Bakın, kayırmacılığı okuyarak geliyorum, boş gelmiyorum.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Başkanım, bakın, ikiniz de karşılıklı ne kadar donanımlı hukukçular olduğunuzu söylüyorsunuz. “Partizancılık” diye bir kelime yoktur bir kere, “partizanlık” vardır, doğru.

BAŞKAN – Yok, doğru.

Sayın Vekilim, şimdi, tekrar ediyorum. Ehliyet ve liyakat konusundaki sözlerinize katılıyorum ama onun dışında kuruma aday olmak için aranan şartları belirttim. Bu şartları kapsayan herkes, her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kuruma denetçi ve başdenetçi olarak aday olabilir ve aday oldular. Dosyaları burada, kendilerini dinleyeceğiz. Teşekkür ediyorum.

Ayrıca, Yargıtay Cumhuriyet Savcılığından gelen cevapta, hiçbir adayın yani bugün inceleyeceğimiz adayların hiçbir siyasi partiye üye olmadığına dair belgeler de dosyada mevcut. Bunu da takdirlerinize sunuyorum.

Şenal Hanım, buyurun, sizi dinleyelim. Beş dakikayla da sınırlayalım mümkünse.

Buyurun.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

2.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, kamu denetçiliği görevinde liyakatın esas olması gerektiğine ilişkin açıklaması

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Hayhay, kısa bir konuşma yapacağım.

Çok teşekkür ederim. Öncelikle başarılar diliyorum bugünkü toplantımız için.

Kamu Denetçiliği Kurumunun çok özel bir kurum olduğu konusunda hepimizin hemfikir olduğu inancındayım çünkü bu kurumun oluşması için esas olarak insan hakları çevresindeki arkadaşlarımız büyük bir çaba gösterdiler. Hangi amaçla bu çaba gösterildi? İdarenin eylem ve işlemlerine karşı bireylerin başvurularını sağlayabilmek ve mahkeme dışında bir kurumun da daha tarafsız bir şekilde karar vermesine olanak sağlamak amacıyla yapıldı.

Şimdi, bugün 4 adayımız var. Bu 4 aday üzerinde doğal olarak değerlendirme yapacağız. Ben biraz önceki hem sizin hem değerli meslektaşımın, arkadaşımın düşüncelerine katılıyorum. Liyakat gerçekten esas. Buradaki ölçümüzün... Şöyle bir durum da var, bunun da somut olduğunu görelim: Yani, arkadaşlar, daha önce siyasi partilerin üyeleri olmuş insanlar fakat önemli olan, bu göreve gelecek arkadaşımızın insan hakları alanındaki deneyimleri, bu alandaki çalışmaları, objektifliğini sağlayacak eylem ve işlemleri, bunları ölçüt olarak alabilirsek biz de yansız davranmayı, objektif davranmayı başarabilirsek yararlı bir iş yapmış oluruz çünkü anımsayacaksınız, burada kamu denetçisi arkadaşlarımızı dinlerken başdenetçinin bir savunmasına tanıklık etmek durumunda kalmıştık. Buna neden olmayacak, herhangi bir biçimde taraflılık, tarafsızlık niteliği taşımayan insanlardan birinin burada başkan olarak seçilmesine özen göstermek gerektiğine inanıyorum.

Ayrıca, bu kurumun tanıtılmasına katkı sunacak bir başkan olması... Çünkü kurumun, yine yaptığımız çalışmalarda anımsayacaksınız, alt komisyonun raporlarında da buna vurgu yapmıştık, kurumun tanınırlığının çok az olduğu, bu sebeple başvurularının Türkiye ortalamasının çok altında olduğu konusunda saptamalarımız olmuştu. Bunlara özen göstermek gerektiğini bilgilerinize sunmak ve paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Kurumun tanınırlığı, verimliliği hepimiz için çok önemli. Bu konuda bizler de destek vereceğiz. İnşallah, durumundan daha iyi noktaya gelecektir kurum.

Çok teşekkürler.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim, çok özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Daha önce burada başdenetçi ve denetçi arkadaşları dinlerken, daha önceki raporların Türkiye Büyük Millet Meclisi onayından geçmediğine işaret ettiler. Bu, kurumun tanınırlığı, bilinirliği ve kurumun hukukiliği, yasalılığı anlamında önem taşıyor. Bunu gündeme alabilirsek... Daha sonrası için söylüyorum, bir parantez bu. Bunu da bilginize sunmak istedim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum hatırlatmanız için.

Yasada “onay” demiyor, “Raporlar Genel Kurulda okunur.” diyor ama bunun için bizim gündem belirlememiz lazım. İnanın, ben Dilekçe Komisyonu Başkanı olduğum günden beri bunu takip ediyorum. Meclis gündeminin yoğunluğunu siz de biliyorsunuz. Gruplarla da görüşüldü. İlk fırsatta, inşallah, raporlar Genel Kurula indirilecek ve orada okunacak. Bu konunun da takipçisi hep birlikte olalım.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – En azından, daha meşru bir hâle gelmiş olacaktır.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

BAŞKAN – Haklısınız, tamam. Çok teşekkür ediyorum, takip ediyorum onu.

Buyurun Nurettin Bey.

Bu arada, siz de iyi bir avukatsınız, onu da biliyoruz yani.

3.- Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ben pek avukatlık yapmadım, iyi bir avukat da değilim, onu söyleyeyim.

BAŞKAN – Öyle mi? Peki.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – İyi avukat olmamak da çok kötü bir şey değil. Mesela, Şenal Hanım'ın ben iyi bir avukat olduğunu biliyorum.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederim. Bir işe yaramadığını da biliyorsunuz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ama, iyi avukatlık da her şey gibi liyakat gerektirir, donanım gerektirir, kamu denetçiliğinde aradığımızdan daha fazla özellikler gerektirir, bağımsızlık gerektirir, tarafsızlık gerektirir. Biz genelde siyaset yaparken hep başkasından beklediğimiz şeyleri söylüyoruz, hiç kendimize dönük beklentilerimiz yok. En azından, başkasından beklediğimizin yarısını kendimizden beklesek bu siyasetin dili de, yaklaşımı da, tarafsızlığı, bağımsızlığı filan da belli bir zemine oturur. Bu anlamda arkadaşlarımdan ricam, bütün oturumlarda bu mecraları bir şov alanı gibi görmek, her ne olursa olsun, her ne surette olursa olsun, her konuda bir söz söyleme çabası içinde olmak bana göre o dediğimiz liyakatle, o etik duruşla, o saygınlıkla çok da bağdaşır bir şey değil.

Burada konuştuğumuz kamu denetçiliği. Bu konuyu görüşürken ta sizin yıllar önce karşılıklı görüştüğünüz miras davalarından hareketle kişisel bir mecraya çekmek kimseye burada yarar sağlamaz, kamu denetçiliğinin niteliğine ve liyakatine de bir katkı sağlamaz diye düşünüyorum. Siz avukatlığı bırakmışsınız, bazı şeyleri Allah söyletir deniyor, arkadaşımız herhâlde avukatlığa hâlen devam ediyor ki bunu biz de izliyoruz medyadan, sağdan, soldan. Mesela, geçenlerde bir hâkimin...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz fakir fukaranın, kimsesiz garip gurebanın vekiliyiz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bir hâkimin odasına gidip de belli bir konuda, bir kişiye dönük medyada...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin milletvekilinizle birlikteyim.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Milletvekilimiz anlattı bana.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Açık, açık, milletvekilinizle birlikteyim.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Milletvekilimiz bana anlattı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milletvekilinizin orada ne işi vardı? Tutuklanacak olan kişiyle milletvekilinizin ne işi vardı?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Milletvekilimizi tanımıyorsunuz, milletvekilimizin milletvekili olduğunu anladığınız zaman da biraz böyle bozulmanız gerekirken o sürekli yaptığınız...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tutuklamaya sevk edilen kişinin odasında milletvekilinizin ne işi var?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Milletvekilinin kendine sor onu. Bak, biraz önce söylediğim şeyi söylüyorum, kendine sor, de ki: “Benim orada ne işim var?” Bak, soruyu sordun, aynen dedim ki: “Kendimizden beklentimiz ne ise karşımızdan bekleyelim.” Karşımızdakini itham ettiğimiz şeyle kendimizi de itham edelim. Soruyorum: Eğer “Milletvekilinizin orada ne işi var?” diye soruyorsanız,

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

senin orada ne işin vardı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben sizin milletvekilinizi takip ediyorum ne yapıyor diye.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Yalan söylüyorsun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz yalan söylüyorsunuz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Yalan söylüyorsun.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Nasıl takip ediyorsun? Sonradan tanımışsın.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Milletvekilimizin o hâkimle ilişkisinin ne olduğunu biliyorum ben, şahsi, kişisel ilişkisinin ne olduğunu, niye gittiğini ben biliyorum. Yani, bu Mahmut Tanal denen arkadaş da biliyoruz. Konuşmak da artık gına getirdi, bunu dile getirmenin, gündeme getirmenin bir anlamı yok. Yani, milletvekilliği sıfatını bir çantacılık için vesile kılmak, şunun bunun şeyine koşturmak filan herkesin bildiği bir şey, ayıp bir şey. Milletvekili liyakatiyle, saygınlığıyla bağdaşmayan işler yapmanın...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunun konuyla ne ilgisi var Sayın Başkan?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Mecliste bir mekanizma olması lazım.

BAŞKAN – Sizin, bizim Çatalca’daki dosyayı bahsetmenizle ne ilgisi varsa bunun da böyle bir ilgisi var.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Biz burada saygın bir iş yapıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Vekilim...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Siyaset değerli ve kutsal bir uğraştır.

BAŞKAN – Doğru, doğru.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bu siyasetin değerine leke düşürecek her kim varsa ben utanıyorum yani aynı mesleği yapmaktan utandığım insanlar var bu çatı altında.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Siyaset bir meslek değil, bir hizmet dönemi. İnşallah, hepimiz bu dönemi...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bunu maddi manevi, şu ya da bu ya da bir ranta dönüştürmek utanılacak bir şeydir, arlanılacak bir şeydir. Bir insanın kardeşinin kendinden utanması kadar insanı yerin dibine batıracak bir durum yoktur, Allah kimseyi bu duruma düşürmesin. Dolayısıyla, burada tarafsızlık, bağımsızlık filan derken hiçbirimiz doğal olarak tarafsız olamayız. Burada ne geçiyor ne gidiyor bilmiyorum ama bağımsız olabiliriz. İnsanın, bireyin, duygu taşıyan, düşünce taşıyan kanlı canlı bir varlığın nötr olması mümkün değil, bunu sağlayamayız. Demek istediğim şu...

BAŞKAN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum uyarılarınız için. Kamu Denetçiliği Kurumu seçimiyle ilgili söyleyeceğiniz bir cümle varsa...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Öözür dilerim, bir şey söyleyeceğim, burada hep konuşuyoruz. Alışkanlıklarımızı, ezberlerimizi değiştirmeden burada sağlıklı bir siyaset düzeyine erişemeyiz.

BAŞKAN – Evet, tamam.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Hepimizin sorumluluğu bu. Siyaset kirli bir şey değil. Siyasete bulaşmak sanki böyle bir kötülüğe, kire, çamura bulaşmak gibi anlaşıyor. Siyaset, bihakkın, liyakatli şekilde yapıldığı zaman şu anda her ülkede yapılan en kutsal, en değerli uğraştır. Buna saygı duyarak... Hem bir yandan bir siyasetçiye “Şunu takip ediyoruz.” diyoruz, diğer taraftan da birini kötülerken “Siyasete bulaşmış.” diyoruz.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Siyaset kurumu gerçekten çok değerli, her parti için değerli; her partide siyaset yapan siyasilere de değerli. Açıklamalarınız için teşekkür ediyorum.

Başkanım, buyurun.

4.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in, kamu denetçilerinin tarafsız ve bağımsız olmasının önemli olduğuna ilişkin açıklaması

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkanım, hayırlı günler, iyi çalışmalar diliyorum.

Bir yanlış düzeltmek istiyorum. Kamu Denetçiliği Kurumu otoriter bir kurum değil, arkadaşımız cümlesine başlarken “otoriter...”

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bağımsız otorite.

BAŞKAN – Yanlış kullandınız.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Otoriter bir kurum değil, onu düzeltmemiz lazım, tavsiye kararı alır. Siyaset kurumu da -arkadaşlarımız da söylediler- millete, devlete, ülkesine hizmet etme kurumudur. Siyasete bulaşmış olmak bir insan için ayıp değildir, bir eksiklik değildir. Siyaset kurumu içerisinde görev alıp başka görevlere talip olmak buna engel bir hâl teşkil etmez. Geçmişte de bunun çok örnekleri vardır, kendi kendimizle çelişmiş oluruz. Anayasa Mahkemesi üyeliğine atanan bir arkadaşımızın da geçmişte bir siyasi parti mensubu olduğu bilinir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstifa etti, Özok istifa etti, bakın. Rahmetli Özok'du, istifa etti.

BAŞKAN – Şimdi artık gündemimize geçelim.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Bir hususu daha düzeltmek gerekir.

BAŞKAN – Buyurun Başkanım.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Gündemle alakalı konuşuyorum yani siyasi partinin geçmişte mensubu olmak, milletvekili olmak kamu denetçiliği için ayıp da değil, suç da değil, günah da değil. Yani, dünyada da, Türkiye'de de örnekleri var bunun. Kendi kendimizle çelişmemek adına söylüyorum, siyaset kurumunu da yıpratmamak adına söylüyorum bunu. Önemli olan vereceği kararlardır, önemli olan takınacağı tavidir. Biraz önce kendi kendimize söylediğimiz şeyleri kendimizde de aramamız gerekir. Tarafsızlık çok önemlidir bu kurumda. Geçmişteki siyasi anlayışını, ideolojik anlayışlarını kararlarına yansıtması gerekir. Bunun da çok çok örnekleri vardır, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı yapmış insanlarda da bunların örnekleri vardır, cumhuriyet başsavcılarında bunların örnekleri vardır. Dolayısıyla, sadece birilerine mahsus bir ithamda bulunurken geçmiş de hatırlamak gerekir. Bizim -bildiğim kadarıyla- kamu denetçiliğinde müracaata engel ya da Komisyonun inisiyatif alma durumu da, pozisyonu da söz konusu değildir, başkaları da müracaat edebilir. Etmesi mümkün olan insanlar etmemişse onları sizlerin teşvik etmesi gerekir. Dolayısıyla, bu hususun da kamuoyu tarafından doğru bilinmesi gerekir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Müracaat edenler içerisinde başka siyasi partide siyaset yapmış, istifa etmiş insanlar da olabilir. Biz gelen müracaatları tek tek incelemedik bu anlamda. Onun için herkese açık olan bir alan burası.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Komisyonun buna bir engel koyması da söz konusu değil.

BAŞKAN – Mümkün değil, her şey aleni.

Çok teşekkür ediyorum açıklamalar için.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür diliyorum, bir ufak sataşmadan dolayı iki cümle...

BAŞKAN – Lütfen polemik yapmayalım ve kısa sürede bitirelim, evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim kimseyle polemğim yok yani keşke...

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir; biraz önce değerli hatibin dediği olay, “Geçmişte başka siyasi partiden Anayasa Mahkemesine seçildi.” denilen kişi Türkiye Barolar Birliği Eski Başkanımız rahmetli Özak’tu ve bu olay gündeme geldiği gibi, Anayasa Mahkemesi gibi bir kuruma siyasetin bulaşmaması adına istifa etti. Hepimiz bu işin tanığıyız.

İki: Biraz önce hâkimle ilgili denilen...

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Seçenler oraya siyaseti bulaştırmak istemişler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama, seçilen üye onurlu bir...

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Seçenler diyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O beni enterese... Ben Türkiye Barolar Birliği... Bakın, Özak gayet rahat “Benim bir partili kimliğim var, ben bu kuruma siyasetin bulaşmasını istemem.” dedi ve istifa etti. Yani, bunda mutabıksa sorun yok.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Hâlen siyasi partiyle ilişkisi devam eden bir adamı seçtiniz, partisinden istifa etmemiş bir adamı seçtiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, hiç ilgisi yok, istifa etti, onurlu bir şekilde istifa etti yani onu bitirelim.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Nereden istifa etti? “Ben siyasi parti mensubuyum, dolayısıyla...” dedi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ses tonunuzu yükseltmeyiniz, ben de ses tonumu yükseltmesini bilirim ama hoş bir şey değil. Bu, istifa etti, onurlu bir davranış.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – İstifa etmek zorunda kaldı kamuoyu baskısıyla.

BAŞKAN – Mahmut Bey, lütfen toparlar mısınız. Ben Komisyon gündemine hâkim olmak istiyorum ve gündeme geçeceğim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İki: Biraz önce bir başka milletvekilinin konuşmasında, benim hâkimin odasına gidip sizin milletvekilinizin... Sebebi Nasuh Mahruki’dir. Nasuh Mahruki AKUT’la ilgili Türkiye’de herhangi bir...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Kimliğinden bahsetmedik.

BAŞKAN – Efendim, konumuz Nasuh Mahruki değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...deprem, sel, su baskını nerede varsa oraya giden bir insandır. Nasuh Mahruki’nin kimliği, siyaseti vesairesi... Onun tek bir düşüncesi var: Nerede bir yaşam hakkı varsa onunla mücadele eden bir kişidir.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Suç işleme özgürlüğü yoktur.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Kimliğinden bahsetmedik. Bir milletvekilinin hâkimin odasına gidip de bir yargılamaya ilişkin bir yargılamada bulunmasından bahsettik.

BAŞKAN – Sayın Vekil...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin milletvekilinizin o hâkimin odasında bulunması ne kadar doğalsa benim de gitmem o kadar doğaldır.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bir milletvekilinin -adı Mahmut Tanal- bir hâkimin odasına gitmesinden bahsettik.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Mahmut Tanal, teşekkür ediyorum.

Nasuh Mahruki'nin suç işleme özgürlüğü yoktur. Medyada okuduğum kadarıyla, Nasuh Mahruki Cumhurbaşkanımızdan, Başbakanımızdan da özür dilemiştir. Hâkimin veya savcının verdiği karara da saygı duyuyoruz, o konu bizim gündemimizde değil. Sizin orada olmanız da bütün siyasilerin tartışacağı, konuşacağı bir konudur, gündeme düşmüştür. Bir hâkimin veya bir savcının odasına girip... Zaten Çağlayan Adliyesinden de çıkmıyorsunuz, Allah selamet versin size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu adaletsizlikleri yapmazsanız, hukuksuzlukları yapmazsanız...

BAŞKAN – Siz Çağlayan Adliyesini çok sevdiniz, siz o zaman milletvekilliğini bırakın, tekrar avukatlığa dönün.

Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, konu anlaşılmıştır, zaten medyada yer alıyor.

Gündemimize geçiyoruz müsaade ederseniz.

IV.- ALT KOMİSYON

A) ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.- Kamu denetçi adaylarını belirlemek üzere alt komisyon kurulması

BAŞKAN – 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi gereğince, havale tarihinden yani 19 Ekim 2016 tarihinden itibaren on beş gün içinde, 1 Kasım 2016 tarihine kadar -bunu özellikle söylemek istiyorum- Karma Komisyonumuzun denetçi sayısının 3 katı kadar adayı belirlemek üzere bir alt komisyon kurması ve 3 başdenetçi adayını belirleyerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna bildirmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, 21 Ekim 2016 Çarşamba günü dağıtılan çağrı yazımızda bu hususlara tek tek yer verilmiştir.

Kamu denetçileri seçimi için alt komisyon oluşturulması gündemine geçiyoruz arkadaşlar.

Gündemimizde, öncelikle siyasi partilerin güçleri oranında temsil edileceği bir alt komisyon kurulması yer almaktadır. Alt komisyonun, seçilecek her 5 denetçi için 3 katı adayı seçecek toplam 15 kişiyi yani $5 \times 3 = 15$ kişiyi 1 Kasım 2016 tarihine kadar belirleyerek Karma Komisyona sunması gerekmektedir. Alt komisyon, her adayı dinleyebileceği gibi, dosya üzerinde ve birleşik oy pusulası şeklinde de seçimi yapabilir. Seçimde, denetçilerden birinin kadın ve çocuk haklarından görevlendirileceği hususunun özellikle dikkate alınması gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Alt komisyon kendi başkanını üyeler arasından seçecektir. Meclis teamüllerine göre ve daha sonra da ihtilaf ve tartışma çıkmaması açısından, grubu bulunan bütün partilerin temsilini sağlayacak şekilde 13 üyeli bir alt komisyon kurulması yararlı olacaktır.

Bilindiği üzere, 39 üyeden oluşan Karma Komisyonumuzda 13 üyeli alt komisyonda Adalet ve Kalkınma Partisinden 8, Cumhuriyet Halk Partisinden 3, Halkların Demokratik Partisinden ve Milliyetçi Hareket Partisinden 1'er üye görev alabilecektir.

İsimleri birlikte belirleyelim, bu alt komisyonu oluşturalım şimdi değerli üyeler. Bizden 8 arkadaş belirleyeceğiz 4 İnsan Hakları Komisyonundan, 4 bizim Komisyondan olmak üzere.

Cumhuriyet Halk Partisinden, Şenal Hanım, 3 isim...

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Bir dakika lütfen.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

BAŞKAN – Tabii ki bekleyelim.

HDP’den...

AYHAN BİLGİN (Kars) – Ben de döneceğim şimdi.

BAŞKAN – Tamam.

MHP’den arkadaşımız yok, biz birisini yazalım o zaman.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Bizim 3’ümüzü yazabilirsiniz.

BAŞKAN – Tamam.

Alt komisyon üleriyle ilgili verilmiş bir önerge vardır.

Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanlığına

6328 sayılı Kanun’un 11’inci maddesinin (6)’ncı fıkrası uyarınca seçilecek 5 kamu denetçisinin 3 katı kadar adayı belirlemek üzere aşağıdaki üyelerden kurulu bir alt komisyon oluşturulmasını arz ve teklif ederiz.

Leyla Şahin Usta (Konya)

Adalet ve Kalkınma Partisi:

Orhan Kırçalı (Samsun)

İsmail Bilen (Manisa)

Jülide Sarıeroğlu (Ankara)

Canan Candemir Çelik (Gaziantep)

Fikri Demirel (Yalova)

Hulusi Şentürk (İstanbul)

İsmail Aydın (Bursa)

Nurettin Yaşar (Malatya)

Cumhuriyet Halk Partisi:

Şenal Sarıhan (Ankara)

Bülent Öz (Çanakkale)

Erkan Aydın (Bursa)

Halkların Demokratik Partisi:

Ayhan Bilgen (Kars)

Milliyetçi Hareket Partisi:

Ruhi Ersoy (Osmaniye)

BAŞKAN – Alt Komisyon üyelerini oylarınıza sunuyorum değerli milletvekilleri: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Alt Komisyon toplanıp ilk fırsatta kendi başkanını seçecek. Müracaat eden denetçi üyelerini arzu

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

ederse çağırarak, arzu ederse dosya üzerinde inceleyip 15 kişiye indirecek. Tekrar başarılar diliyorum, hayırlı olsun.

Gündemimizde, kamu başdenetçisi aday adaylarının dinlenmesi... 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi gereğince Karma Komisyonumuzun 1 Kasım 2016 tarihine kadar 3 baş denetçi adayını belirleyerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna bildirmesi gerekmektedir.

Gündemimizin ikinci sırasında yer alan, kamu başdenetçi aday adaylarının dinlenmesi hususunu öncelikle oylarınıza sunuyorum...

V.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Kamu başdenetçisi adaylarının dinlenmesine ilişkin karar

BAŞKAN – Buradaki amacımız, değerli milletvekilleri; baş denetçi adaylarımız... Bildiğiniz gibi dört arkadaşımız var. Bir arkadaşımız -hepimize sevgi ve saygıları var- özür diledi, yurt dışına gitmesi gerektiği için bugün davetimize icabet edemiyor, Mevlüt Akgün adayımız. Diğer üç arkadaşımız burada. Kendilerini kısaca tanıtacaklar. Kendilerine beş dakika süre verelim diye düşünüyorum. Kabul ederseniz önce dinlenmelerini oylarınıza sunuyorum, akabinde beş dakika dinleyerek kendilerine teşekkür edelim.

Dinlenmeleri konusundaki kararımızı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Baş denetçi adaylarını dinleyelim mi?

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Affedersiniz...

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Diğer dördüncü adayı da sonradan dinleyecek miyiz, yoksa o hakkını sadece dosya üzerinden mi...

BAŞKAN – Süremiz çok sınırlı Şenal Hanım, dinleyebileceğimizi çok tahmin etmiyorum.

Dinliyoruz. O zaman kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI.- KARMA KOMİSYONLAR

A) KONU

1.- Kamu başdenetçisi adaylarının dinlenmesi

BAŞKAN – İlk başdenetçi müracaatımız Sayın Şeref Malkoç. Soy isimleri sırasıyla dinliyoruz kendilerini.

Şeref Bey'i davet edelim arkadaşlar.

Hoş geldiniz Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Karma Komisyon olarak müracaatınızı almış bulunuyoruz, hayırlı olsun diyoruz. Kısaca sizi tanımak istiyoruz.

Buyurun.

ŞEREF MALKOÇ – Teşekkür ediyorum.

Değerli başkanlarım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; sözlerime başlarken hepinize saygılar sunuyorum.

Trabzonluyum. 1960 yılında Trabzon'da doğdum. İlkokulu, ortaokulu, liseyi Trabzon'da okuduktan sonra İstanbul Hukuk Fakültesini 1982 yılında tamamladım. Ardından askerlik ve Trabzon'da avukatlığa, meslek hayatına başladım. On yıl serbest avukat olarak çalışırken TES-İŞ, ÖZ GIDA-İŞ, BELEDİYE-

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

İş yani TÜRK-İŞ'e ve HAK-İŞ'e bağlı sendikaların uzun süre avukatlığını yaptım. Türkiye Denizcilik İşletmeleri gibi birçok kurumda da yine avukatlığı sürdürüyordum. Bir taraftan da sivil toplum örgütleriyle birlikte çalıştım, büyük bir kısmında yöneticilik yaptım. 1992 yılında Refah Partisinde siyasete başladım. İki yıl İl Başkanlığı yaptıktan sonra 24 Aralık 1995 yılındaki seçimlerde Trabzon Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine dâhil olduk. İki dönem milletvekilliği yaptım. Milletvekilliği süresince Anayasa Komisyonunda ve Adalet Komisyonunda hem başkan vekilliği hem de sözcülüklerde bulundum. O dönemde partimiz aleyhine Anayasa Mahkemesine kapatma davası açılmıştı; hem Refah Partisi hem Fazilet Partisiyle ilgili. Bu, her iki partinin de savunmalarını hazırlayan komisyonda çalıştım. Ayrıca rahmetli Erbakan Hoca'mızla birlikte Anayasa Mahkemesinde savunma yapanlardan biriyim. Bunlar acı tecrübeler tabii ama Türkiye'nin gerçekleri bir taraftan da. Daha sonra Refah Partisinde, Fazilet Partisinde ve Saadet Partisinde Genel Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulundum. Milletvekilliği sona erdikten sonra tekrar avukatlığa, meslek hayatına döndüm. Yine on yıla yakın serbest avukatlık yaptım. Tabii, rahmetli Erbakan Hoca vefat edinceye kadar onun hukuk danışmanlığını sürdürdüm. 2012 yılında 28 Şubat sürecinde yanlış yapan, hukuku, Anayasa'yı çiğneyenlerle ilgili şikâyet dilekçesi verdim. Orada hem müştekiyim hem de müdahilim, o dava devam ediyor. 2012 yılında biz AK PARTİ'ye geçtik o zaman ve yine hukukla ilgili, Yüksek Seçim Kurulunda iki yıl görev yaptım. 4 tane seçim tecrübesi yaşadık orada; 2014 yerel seçimleri, 10 Ağustos 2014'te Cumhurbaşkanlığı seçimi, 7 Haziran ve 1 Kasım seçimleri tecrübesini yaşadık. 2015 yılının Aralık ayından beri de Cumhurbaşkanımızın yanında, Sayın Recep Tayyip Erdoğan Bey'in yanında siyasi ve hukuki konularda başkanışman olarak görev yapmaktayım. Evliyim, 3 tane çocuğum var. Değişik dergilerde, gazetelerde hukuki konularda makalelerimiz yayımlandı ve Anayasa'yla ilgili de küçük çapta bir çalışmam oldu. Tabii, hukukçu olmamın yanı sıra Trabzon'da avukatlık yaparken Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde uzun müddet Anayasa dersleri vermiştim.

Tabii, başkanetçilik makamında görev değişimi sebebiyle biz de müracaatta bulunduk. İnşallah sizlerin teveccühünü kazanırsınız, hayırlısı olur. Eğer göreve layık görürse bizi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, orada yapacağımız... Yani, arkadaşlar, tabii, bir kurumu kurdular -kolay bir şey değil- teşkilatlandırdılar, çalışmalara başladılar. Eğer görev uygun görülürse attıkları temel üzerine güzel işler yapmayı düşünüyoruz; kurumun işleyişini biraz daha hızlandırmayı, eğitim faaliyetlerini Türkiye geneline yaymayı. Özellikle, kurumun tanıtılması açısından... Çünkü, çok önemli bir kurum, hem dünyada da çok önemli görevler üstlenen bir kurum. Gerçi kökeni yine bize dayanıyormuş. Biraz okudum bu arada, bizim kültürümüzde, geçmişimizde mezalim divanları varmış yani yöneticileri şikâyet eden divanlar oluşmuş, daha sonra Divanühümayuna dönüşmüş bu Osmanlıda. İsveç Kralı Ruslara yenilince, 1709-1714 arasında İstanbul'da zorunlu ikametgâha tabi tutulduğunda, ülkesinden uzakken Osmanlıdaki bu mekanizmayı incelemiş. Divanühümayunu biraz daha farklılaştırıp İstanbul'dan talimat göndermiş XII. Şarl (Demirbaş Şarl) ve ombudsmanlık böyle oluşmuş, ondan sonra da bu yıllarda da Türkiye'ye dönmüş. Böyle bir kurumda görev yapmak, halkın hissiyatına tercüman olup Türkiye Büyük Millet Meclisinde sizin çalışmalarınıza destek vermeyi arzu ediyorum.

Tabii, Meclisle olan ilişkisi çok önemli kurumun, gerek İnsan Hakları Komisyonu gerek Dilekçe Komisyonu gerekse Meclis Başkanlığıyla alakalı. Tabii, kamu kurumlarına bunun daha geniş tanıtılması lazım. Yeni kurum, yeni ayaklarının üzerinde durmaya çalışıyor, kamu kurumlarındaki yöneticilerin önemli bir kısmı kurumdan duymuşlar ama hangi fonksiyonu icra ediyor, bu bilinmiyor. Mesela 81 ilde, üniversitelerde veya hut da idari birimlerde -mutlaka bununla ilgili tanıtımlar- bütün kurumlara bu kurumun ne olduğunu anlatmak gerekiyor. Arkadaşlarımızın getirdiği basın, halkla ilişkileri daha da güçlendirmek gerekiyor. Çünkü, kurumun tavsiye kararları var ama bu tavsiye kararları mahkeme kararları gibi mecburi değil ama kamuoyu desteğiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin desteğiyle,

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

kurumun da esnek yapısıyla belki mahkeme kararlarından daha etkili olur diye düşünüyorum. Bunun için de mutlaka kamuoyu desteğine ihtiyaç var. Bu açıdan yani hem kurumun saygınlığını ve etkinliğini artırmak... Medya ve özellikle insan hakları ve bu konuda uğraşan sivil toplum kuruluşlarıyla mutlaka daha geniş ilişkide bulunmak gerekiyor. Ayrıca, yurt dışı ilişkilerde zaten Avrupa Birliğiyle ilişkilerimiz var, onları daha ileri noktaya getirmek... Bu arada, Asya, Akdeniz, Afrika gibi kıtalardaki ülkelerin ombudsmanlarıyla ilişkileri daha sıklaştırıp, hatta mümkünse bu birliklerin başkanlıklarına Türkiye'den başkanları getirmeyi arzu ediyoruz.

Kısaca arzım bunlar, fazla vaktinizi almak istemiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyoruz.

Sizi tanımaktan çok memnun olduk. Zaten Türkiye toplumu birazcık tanıyor sizi geçmişteki siyasi çalışmalarınızdan dolayı. Eğer Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu sizin üzerinizde karar verirse başarılı çalışmalar dileriz. Biz usuli işlemleri tamamlamaya çalışıyoruz. Sizi burada ağırladık, dinledik.

Başkanımıza sormak istediğiniz soru yok herhâlde.

Çok teşekkür ediyoruz.

Hayırlı uğurlu olsun inşallah, hakkınızda hayırlısı...

ŞEREF MALKOÇ - Efendim, sağ olun, ben de teşekkür ediyorum. Başarılar diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum sağ olun.

Efendim, kamu başkanetçisi aday adaylarından ikinci müracaatçımız Sayın Ayhan Özkan.

Ayhan Bey, hoş geldiniz.

AYHAN ÖZKAN – Hoş bulduk efendim.

BAŞKAN - Karma Komisyonumuz kamu başkanetçisi sayısını 3'e indirip Genel Kurula indirmek üzere bir çalışma yapıyor. Bu anlamda müracaatınızı aldık, inceledik; yasal bir engel yok. Sizi tanımak istiyoruz. Kısaca kendinizi, öz geçmişinizi anlatarsanız seviniriz.

Buyurun.

AYHAN ÖZKAN – Ben 1965 Çankırı doğumluyum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Çankırı'da tamamladım. 1987 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldum. Mezuniyetime müteakiben Çankırı'da ticarete başladım. Lastik ticareti, inşaat ve otomotiv sektöründe bir müddet aile işlerini yürüttüm. Daha sonra, 1988 yılında kaymakam aday olarak memuriyete başladım. 1989-1990 yıllarında İngiltere'de bulundum dil eğitimi ve İngiltere kamu yönetimi sistemini tamamlamak için. Yirmi sekiz yıllık memurum. Türkiye'nin bütün bölgelerinde kaymakamlık, vali yardımcılığı ve özel idare genel sekreterliği yaptım. TODAİE'de kamu yönetimi alanında yüksek lisans yaptım. Elâzığ Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri bölümünde eğitim yönetimi alanında doktora eğitimimi tamamladım. Adalet bölümünden mezun oldum. Yurt dışında birçok örgütlerde, komisyonlarda delege ve başkanlık görevini yürüttüm. En son, CPMR (Denize Kıyısı Olan Bölgeler Konferansı), Avrupa'da konuşlanmış bir birlik, onun bir alt komisyonu olan 6 coğrafi alt komisyonundan Balkan ve Karadeniz Bölgeler Komisyonunda Başkan olarak üç yıl görev yaptım. Vali yardımcılığı görevinde aşağı yukarı 150 tane komisyona değişik zamanlarda başkanlık yaptım ve değişik alanlarda tecrübe sahibi oldum. Avrupa'da hemen hemen bütün ülkelerde görevli olarak bulundum ve o ülkelerin sosyal, kültürel, ekonomik yapısını tanıma imkânı buldum, tecrübe edindim. Polis okullarında ve üniversitelerde hem yüksek lisans düzeyinde hem lisans düzeyinde dersler verdim.

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

Şu anda da zaman zaman Kırıkkale Polis Okulunda dersler vermekteyim. Kırıkkale Vali Yardımcısı olarak görevime devam etmekteyim. 2011 yılında bir siyaset denememiz oldu, Ankara 2'nci bölgeden aday adaylığında bulunduk. Çocukluktan itibaren zaten ailemiz nedeniyle siyasetin ve ticaretin içerisinde toplumu birçok yönüyle tanımaya çalıştım. 1983-1987 yıllarında da bu binanın havasını teneffüs etme imkânına sahip oldum. Eskiden milletvekillerimizin danışmanları yoktu, amcam Çankırı milletvekiliydi, dört sene, üniversite yıllarında, her gün bu binaya girmek suretiyle ona yardımcı oldum.

Neden başvurdum noktasına gelince: Benim babamın bana bir öğüdü var: “Benim yüzümü ağartacak işler yap.” Ben de ona söz verdim. Çocuğuma da hep bunu öğütlüyorum: “Oğlum, benim yüzümü ve senin yüzünü ağartacak işler yap.” Buraya da çocuğumun yönlendirmesi nedeniyle başvurdum. Oğlum Ankara Hukuk 4'üncü sınıf öğrencisi, “Baba, çekingen durma, başvur; piyango bileti almadan piyango çıkmıyor.” dedi. Onun ötesinde, bizim meslektaşlarımıza da örnek olma isteğim var. Her zaman kendimi diri ve canlı tutma isteğim var. Kendimi yetiştirmeye çalışıyorum. Bu tür başvurularla kendimle yarışıyorum, siz değerli üyelerimizle tanışma imkânı buluyorum, kendimi ifade etmeye çalışıyorum, sermayeden yememeye çalışıyorum. Bu nedenle buradayım. Onun ötesinde, yirmi sekiz yıllık memuriyet hayatımda hep hak, hukuk, insan hakları mücadelecisi oldum. Bu manada da bu görevin bu düşüncelerimi yaşama geçirme, ifade etme anlamında bir fırsat olduğunu düşünüyorum. Bu fırsat tanınırsa benim açımdan mutluluk olur.

Tabii, bizden daha değerli büyüklerimiz, tecrübeli büyüklerimiz var, onlar da ülkemiz için kazanım; onlar adına da kendi adıma da ülkem adına da sevinmiş olurum, mutlu olurum.

Teşekkür ederim.

Sorularınız varsa ben...

BAŞKAN – Ayhan Bey, çok teşekkür ediyoruz.

Sizi tanımaktan çok memnun olduk.

Soru sormak isteyen arkadaşımız var mı? Herhâlde yok.

Çok teşekkür ediyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun vereceği kararı hep beraber bekleyeceğiz.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

AYHAN ÖZKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

İyi günler.

BAŞKAN – Üçüncü müracaatımız Sayın Hasan Şahin Bey'i alalım.

Hoş geldiniz.

Hasan Bey, lütfen buyurun.

Karma Komisyon olarak başdenetçi müracaatlarını dinliyoruz.

Müracaatınızı yaptınız, yasal bir engel olmadığı araştırmalardan belli. Karma Komisyon üyeleri sizi tanımak ister. Kısaca öz geçmişinizi, buraya neden müracaat ettiğinizi söylerseniz memnun oluruz.

Buyurun.

HASAN ŞAHİN – Sayın Komisyon Başkanına ve bütün üyelere tekrar iyi sabahlar diliyorum.

Adım Hasan Şahin. Erzincanlıyım. 1953 ama 1954 kayıtlı, 1954 doğumluyum. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunuyum. Cumhuriyet savcılığı yaptım ve emekliyim. Emekliliğimin son döneminde hukuk müşaviri olarak devam ettirdim hayatımı. Kamu denetçilerinden birini İstanbul Üniversitesinde Zekeriya Bey'in verdiği bir konferansta tanıdım. Kamu Denetçiliği Kurumunun

**Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyonu**

26 . 10 . 2016

T:1

O: 1

faaliyetlerini falan inceledim fakat bizim mesleğimizle, hukuk mesleğiyle, adliyecilik mesleğiyle birbirine çok yakın bulduğum hâlde çok da olması gereken faaliyetlerin yapılmadığını gördüm. Belki Osmanlı'dan gelen bir kurum olan Kamu Denetçiliği Kurumunun biraz daha yükseltilmesi ve hak ettiği yerde bulunması için katkıda bulunacağımı düşünerek müracaatta bulundum.

Eğer böyle bir imkân tanınmış olursa Kamu Denetçiliği Kurumunu... Örnek olarak söylüyorum: Kamuda çalışanların özlük haklarıyla, tayinleriyle, atamalarıyla ilgili zaman zaman idare mahkemelerine yapılan başvurularının Kamu Denetçiliği Kurumunda görülmesinin hem adli, idari mahkemelerin yükünü azaltacağını hem de bu kuruma ciddi anlamda bir işlev kazandıracağını ümit ediyorum ve diliyorum. Kim yaparsa, kim başkan olursa bu konuya eğilmesini de dilerim.

Diyeceklerim kısaca bunlar.

Varsa sayın üyelerimizin sorularına da cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Hasan Bey, çok teşekkür ediyoruz.

Sizi tanımaktan memnun olduk.

İnşallah süreci hep birlikte takip edeceğiz, Genel Kurulun vereceği karara da saygı duyacağız.

Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun, ayağınıza sağlık.

HASAN ŞAHİN – Teşekkür ediyorum, sağlıklar diliyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bugünkü toplantımızda kamu denetçisi seçimleri için 13 üyeli bir alt komisyonun kurulması kararlaştırıldı ve kamu başdenetçisi aday adayları dinlendi.

Gündemimizi tamamladık.

1 Kasım 2016 tarihinde saat 10.00'da, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna bildirilecek 3 başdenetçi adayını belirtmek üzere tekrar toplanacağız.

Süremiz çok sınırlı olduğu için biraz yakın zamana almak zorundayız.

1 Kasım 2016 saat 10.00'da toplanıp 3 başdenetçi adayını belirleyip Genel Kurula sunmak üzere hazırlayacağız, seçimini yapacağız. 1 Kasım sabah 10.00'da 3 başdenetçiyi seçiyoruz Genel Kurula bildirmek üzere.

Eğer o gün müsait olursa, burada olursa Mevlüt Akgün'ü de dinlemek üzere ben davet edeyim, gelirse onu da dinlemiş olalım, sizin talebinizi de yerine getirmiş olalım.

Alt komisyon çalışmalarına başlayacak, 15 denetçi adayını belirleyip kendileri Karma Komisyona takdim edecekler onları, usul öyle.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Genel Kurula gitmiyor, değil mi?

BAŞKAN – Hayır, Genel Kurula gitmiyor, onu biz seçiyoruz, Karma Komisyon burada seçecek. 60 kusura müracaatı 15'e indirip bize bildirecek yani bu heyete bildirecek.

Gündemimizde görüşülecek başka konu olmadığından toplantıyı kapatıyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Seçilecek olan arkadaşlara hayırlı olsun diliyorum.

İnsan Hakları Komisyonu Başkanımıza ve değerli üyelerine özellikle teşekkür ediyorum; emrivaki bir toplantı oldu, katılımınız için tekrar teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 10.12